

POSEBNI USLOVI ZA OSIGURANJE OD POŽARA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI

Na osnovu člana 58 stav 1 Zakona o osiguranju (Službeni glasnik Republike Srbije broj 55/04) i člana 29 stav 1 tačka 2 Statuta „Wiener Städtische osiguranje“ a.d. Beograd, a nakon razmotrenog Mišljenja ovlašćenog aktuara na akte poslovne politike, Upravni odbor „Wiener Städtische osiguranje“ a.d. Beograd na sednici održanoj dana 26. maja 2005. godine utvrdio je sledeće uslove:

POSEBNE USLOVE ZA OSIGURANJE OD POŽARA I NEKIH DRUGIH OPASNOSTI

PREDMET OSIGURANJA

Član 1.

1. Predmet osiguranja od opasnosti iz čl. 2. Uslova mogu biti sve stvari, osim onih koje su ovim Uslovima isključene iz osiguranja.
2. Osigurane su stvari označene u polisi prema sledećim odredbama:
  - 2.1. kod osiguranja građevinskih objekata i drugih nepokretnih stvari obuhvaćeni su svi delovi građevinskog objekta, temelj i podrumski zidovi, ugrađene instalacije, ugrađena oprema (lift, centralno grejanje sa cisternom za gorivo, bojleri, uređaji za klimatizaciju, hidrofori i drugo).
Osiguranjem zgrade u gradnji obuhvaćen je i građevinski materijal na gradilištu namenjen za ugradnju u građevinski objekat. Krov i ostali izgorivi delovi objekta ne mogu se posebno osigurati.
  - 2.2. kod osiguranja pokretnih stvari smatra se, ako u polisi nisu stvari nabrojane pojedinačno već kao skup, da su osigurane sve stvari koje se nalaze na mestu osiguranja a pripadaju osiguranom skupu, kako one koje su postojale u trenutku zaključenja ugovora, tako i one koje se naknadno unesu u taj skup.
Osigurane su samo one stvari koje su svojina osiguranika i lica koja žive s njim u zajedničkom domaćinstvu.
3. Samo ako je posebno ugovoreno i u polisi označeno, osigurane su:
  - 3.1. stvari radnika koji vrše službu na mestu osiguranja, kao i stvari trećih lica primljene radi popravke, prerade, obrade, čuvanja, prodaje, u zalog, najam i na poslugu;
  - 3.2. brane-masivno građene (od kamena, betona, metala) i nasute od zemlje sa nepropusnim jezgrom i obložene materijalom (kamen, beton i sl.) sa vodene strane;
  - 3.3. železničke pruge;
  - 3.4. izgrađene obale, kejovi, lukobrani i popusti (kamen, beton, metal i sl.);
  - 3.5. nasipi-obloženi ili obzidani čvrstim materijalom (betonom, kamenom, metalom);
  - 3.6. mostovi;
  - 3.7. ograde, potporni zidovi, putevi, avionske piste, trotoari, popločana dvorišta;
  - 3.8. melioracije, regulacije i obloženi ili ozidani nasipi vodenih tokova;
  - 3.9. žičane mreže sa stubovima - u vinogradima, hmeljskim nasadima, plantažnim voćnjacima itd;
  - 3.10. podzemne, nadzemne i podvodne mreže (vodovodna, kanalizaciona, telefonska, plinska, električna i slično) osim mreže koja je sastavni deo zgrade, kao i mreže na teritoriji industrijskog preduzeća;
  - 3.11. sportski tereni, otvorena kupališta i klizališta;
  - 3.12. novac i hartije od vrednosti;
  - 3.13. stvari u rudnicima ispod zemlje;
  - 3.14. zalihe stajskog đubriva;
  - 3.15. stvari na izložbama i sajmovima;
  - 3.16. prikolice, samohodne mašine i traktori poljoprivrednih gazdinstava;
4. Ne mogu biti predmet osiguranja:
  - 4.1. zemljišta, nepopločana dvorišta, brane i nasipi koji nisu izgrađeni u smislu stava (3) tačka 2) i 5) ovog člana Uslova, morska voda u preradi;
  - 4.2. nasute obale, kejovi, lukobrani i propusti;
  - 4.3. usevi u struku, plodovi na stablu, rodni i nerodni nasadi (voćnjaci, vinogradi i sl.) osim stabala voćnjaka na okućnici;
  - 4.4. kopnena motorna vozila, prikolice i samohodne mašine, osim u slučaju iz stava (3) tačke 16) i kada čine zalihe u trgovinama, carinskim skladištima, radionicama na popravci i slično;
  - 4.5. plovni objekti na vodi;
  - 4.6. vazdušne letilice;
  - 4.7. roba u prevozu;
  - 4.8. ribe i druge životinje u tekućim i stajaćim vodama;
  - 4.9. stvari izložene na sajmovima;
  - 4.10. nepečena cigla na otvorenom prostoru;
  - 4.11. putevi bez donjeg stroja.

OSIGURANE OPASNOSTI (RIZICI)

Član 2.

1. Osiguranjem po ovim Uslovima pruža se osiguravajuća zaštita od sledećih rizika (osnovni rizici):

požara i udara groma;
eksplozije osim nuklearne eksplozije;
oluje;
grada;
udara sopstvenog motornog vozila i sopstvene pokretne radne mašine u osigurani građevinski objekat;
pada vazdušne letilice;
manifestacija i demonstracija.
2. Ako se posebno ugovori i plati dodatna premija, osiguravajuća zaštita se proširuje na jedan ili više rizika i to:
  - 1.1. poplavu i bujicu
  - 1.2. klizanje i odronjavanje;
  - 1.3. snežnu lavinu;
  - 1.4. isucenje tečnosti (lekaža);
  - 1.5. izlivanje vode iz vodovodnih i kanalizacionih cevi;
  - 1.6. samozapaljenje zaliha.

Preduzeća koja proizvode, obrađuju ili preraduju tečnu rastoplenu masu mogu, uz povećanje premije, ugovoriti proširenje zaštite i na rizik izlivanja užarene tečne rastopljene mase.
3. Osiguranjem su pokrivena:

štete od uništenja ili oštećenja osigurane stvari nastale prilikom spašavanja (rušenja, iznošenja, ukazivanja pomoći i slično) po ostvarivanju osiguranog slučaja;

štete zbog nestanka osigurane stvari prilikom ostvarivanja osiguranog slučaja;
troškovi za raščišćavanje i rušenje u vezi sa osiguranim slučajem;
troškovi koje je osiguranik napravio za preduzete mere radi otklanjanja i smanjenja štete prema članu 22. ovih Uslova.

4. Osiguravač je u obavezi da isplati naknadu samo u slučaju neposredne štete na osiguranoj stvari, a ne i posredne štete kao što su gubitak zakupnine, obustava rada, umanjenu upotrebnu vrednost i slični gubici.

OBIM OPASNOSTI POŽARA I UDARA GROMA

Član 3.

1. Požarom se smatra vatra nastala izvan određenog ognjišta ili vatra koja je ovo mesto napustila i sposobna je da se dalje razvija sopstvenom snagom.

2. Ne smatra se da je nastupio požar ako je osigurana stvar uništena ili oštećena:

usled izlaganja vatri ili toploti radi obrade ili u druge svrhe (npr u industrijskoj preradi, prilikom peglanja, sušenja, prženja, pečenja i sl.), pada ili bacanja u ognjište; osmuđenjem, oprljenjem ili progorenjem od cigarete, žeravice i sl.;
usled vrenja ili zagrevanja, kuvanja, dimljenja i sl.

3. Osiguranjem nisu obuhvaćene štete na dimnjacima u vezi sa vršenjem njihove funkcije.

4. Osiguranje od udara groma pokriva štete koje na osiguranim stvarima prouzrokuje grom dejstvom snage ili toplote, kao i štete od udara predmeta oborenih gromom.

5. Osiguranjem nisu obuhvaćene:

štete na osiguranim električnim mašinama, aparatima (uključujući i aparate za kuvanje, peglanje, grejanje, radioaparate, televizijske prijemnike, lampe, sijalice i sl.) ili na električnim vodovima usled dejstva električne energije prenapona ili zagrevanja usled preopterećenja atmosferskih uticaja kao statičkih opterećenja, indikacija zbog atmosferskih pražnjenja ili sličnih pojava - jer se smatraju pogonskim. Međutim naknađuje se šteta od požara koji bi nastao delovanjem električne energije i koji bi se posle prestanka tog delovanja samostalno razvijao;
štete prouzrokovane prenošenjem električne energije preko podova kao posledica udara groma, kao i štete na zaštitnim prekidačima, odvodnicama prenapona, gromobrana i sličnim uređajima nastale u vršenju njihove normalne funkcije.

OBIM OPASNOSTI EKSPLOZIJE

Član 4.

1. Eksplozijom u smislu ovih Uslova, izuzev eksplozivnih naprava, nuklearne eksplozije, smatra se iznenadno ispoljavanje sile zasnovano na težnji pare ili gasova za proširenjem.
Eksplozija sudova pod pritiskom (kotlova, cevi i sl.) postoji kada su zidovi suda u tolikoj meri pocepani da nastaje trenutno izjednačenje unutrašnjeg i spoljašnjeg pritiska.
Ako je u unutrašnjosti nastala eksplozija usled hemijskog pretvaranja, šteta koja od toga nastane na sudu, pokrivena je osiguranjem i onda kada zidovi nisu pocepani, dok osiguranjem nisu pokrivena štete koje su posledica smanjenja pritiska u sudu.

2. Osiguranjem nisu obuhvaćene:

- 2.1. štete od nuklearne eksplozije;

- 2.2. štete na stvarima osiguranika prouzrokovane miniranjem koje se vrši u okviru njegove delatnosti ili u okviru dozvoljene delatnosti trećih lica;
- 2.3. štete na mašinama prouzrokovane od eksplozije u prostoru za unutrašnje sagorevanje (cilindar motora);
- 2.4. štete od eksplozije koje su normalna pojava u procesu proizvodnje;
- 2.5. štete od eksplozivnog izduvavanja iz peći i sličnih naprava;
- 2.6. štete od eksplozije biološkog karaktera;
- 2.7. štete od vodenog udara koji se u tunelima i cevovodima pod pritiskom manifestuje kao eksplozija;
- 2.8. štete usled probijanja zvučnog zida;
- 2.9. štete od eksplozije na sudovima pod pritiskom, iz stava (1) alineja 2. ovog člana, usled dotrajlosti, istrošenosti ili prekomerne naslage rđe, kamenca, taloga, mulja na osiguranoj stvari, ali se naknađuje šteta na drugim stvarima u vezi sa nastalom eksplozijom.

OBIM OPASNOSTI OLUJE

Član 5.

1. Olujom se smatra vetar brzine 17,2 metra u sekundi odnosno 62 km na čas (jačine 8 stepeni po Boforovoj skali) ili više. Osiguranik mora dokazati brzinu vetra izveštajem meteorološke službe.
2. Štete od oluje obuhvaćene su osiguranjem ako su prouzrokovana mehanička oštećenja osigurane stvari:

- 2.1. neposrednim dejstvom oluje;
- 2.2. direktnim udarom oborenih ili olujom nošenih predmeta;

3. Osiguranjem od opasnosti oluje nisu obuhvaćene štete:

- 3.1. od prodiranja kiše, grada, snega ili drugog nanosa kroz otvoren prozor i druge otvore koji postoje na zgradi, osim ako su otvori nastali od oluje;
- 3.2. štete od kiše i drugih padavina na stvarima smeštenim na slobodnom prostoru (plastovima, kamarama i sl.), pod nastrešnicama i na ostalim otvorenim zgradama;
- 3.3. od nanošenja snega olujom ili od težine snega;
- 3.4. na građevinskom objektu koji nije bio izgrađen prema uobičajenom načinu gradnje u tom mestu, ili koji je slabo održavan ili je dotrajavao;
- 3.5. na folijama od veštačkog materijala na toplim lejamama.

OBIM OPASNOSTI GRADA

Član 6.

1. Osiguranjem su obuhvaćene štete od uništenja, odnosno oštećenja osiguranih stvari koje prouzrokuje grad svojim udarom. Obuhvaćene su i štete od prodiranja grada i kiše kroz otvore nastale od padanja grada.
2. Osiguranjem nisu pokrivena štete na staklima i folijama toplih leja i staklenika, kao ni štete na malteru fasade slabo održavane ili dotrajale.

OBIM OPASNOSTI UDARA SOPSTVENOG MOTORNOG VOZILA I SOPSTVENE POKRETNE RADNE MAŠINE

Član 7.

Osiguranjem su obuhvaćene štete na osiguranom građevinskom objektu koje nastanu udarom sopstvenog motornog vozila ili pokretne radne mašine.

OBIM OPASNOSTI PADA VAZDUŠNE LETILICE

Član 8.

Smatra se da je nastao osigurani slučaj pada vazdušne letilice ako se od neposrednog udara vazdušne letilice bilo koje vrste ili njenih delova kao i predmeta iz vazdušne letilice, osigurana stvar uništi ili ošteti.

OBIM OPASNOSTI MANIFESTACIJE I DEMONSTRACIJE

Član 9.

1. Manifestacijom i demonstracijom, u smislu ovih Uslova, smatra se organizovano ili spontano javno ispoljavanje raspoloženja grupe građana.
2. Smatra se da je nastao osigurani slučaj kad je osigurana stvar uništena ili oštećena ma na koji način delovanjem manifestanata odnosno demonstranata.

OBIM OPASNOSTI POPLAVE, BUJICE I VISOKE VODE

Član 10.

1. *Poplavom* se smatra stihijsko, neočekivano plavljenje terena od stalnih voda (reka, jezera, mora i dr.) usled toga što se voda izlila iz korita ili poplavila odbrambeni nasip ili branu, izlivanje vode usled izvanredno visoke plime i talasa na moru i jezerima neuobičajene jačine i od nadolaženja vode iz veštačkih jezera.
Poplavom se smatra i neočekivano plavljenje terena usled naglog obrazovanja velike količine vodene mase kao posledica provale oblaka.
Bujicom se smatra stihijsko neočekivano plavljenje terena vodenom masom koja se obrazuje na nizbrdnim terenima usled jakih padavina i sliva na ulicama i putevima.
Osigranjem od poplave obuhvaćene su samo štete na osiguranom objektu dok poplava traje i neposredno posle povlačenja vode.

2. Osigranjem nisu obuhvaćeni:
  - 2.1. štete s unutrašnje strane od cevovodima, kanalima i tunelima prouzrokovane mehaničkim delovanjem vode;
  - 2.2. štete od gljivica usled vlage;
  - 2.3. štete od sleganja tla kao posledica poplave i bujice;
  - 2.4. štete od podzemnih voda u uskopima, iskopima, podzemnim vodama i jamama rudnika;
  - 2.5. štete od plavljenja vode izlivena iz kanalizacione mreže, osim ako je do izlivanja došlo usled poplave i bujice;
  - 2.6. štete na stvarima smeštenim u živim i suvim koritima potoka i reka, kao i na prostoru između potoka odnosno reka i nasipa (inundaciono područje) ako se posebno ne ugovori;
  - 2.7. štete na poluproizvodima, gotovim proizvodima, robi i materijalu koji nisu uskladišteni po važećim propisima;
3. *Visokim vodama* se smatra:
  - 3.1. izuzetna pojava neuobičajenog porasta vodostaja u neočekivano vreme;
  - 3.2. podzemna voda kao posledica.
Osigranjem nisu obuhvaćene štete na hidrograđevinskim objektima od visokih voda.

Obaveza osiguravača za štete od visoke i podzemne vode kao njene posledice počinjene s porastom visoke vode iznad unapred utvrđenih mesečnih kvota vodostaja ili potoka izmerenih prema najbliže postavljenom pokazivaču vodostaju. Za svaki pojedini mesec normalan je najviši mesečni vodostaj za poslednjih 20 godina uz isključenje izuzetno visokih vodostaja.

OBIM OPASNOSTI IZLIVANJA VODE IZ VODOVODNIH I KANALIZACIONIH CEVI

Član 11.

1. *Izlivanjem vode smatra se:*
  - 1.1. neočekivano izlivanje vode iz vodovodnih i kanalizacionih cevi, iz uređaja za grejanje toplom vodom

i parno grejanje i drugih uređaja i aparata priključenih na vodovodnu mrežu, usled oštećenja, otkazivanja uređaja za upravljanje i sigurnost, loma i prskanja tih cevi, uređaja i aparata;

- 1.2. neočekivano izbijanje pare iz uređaja za toplu vodu ili grejanje.
2. *Osiguranik je dužan* da se brine o održavanju vodovodne i kanalizacione mreže, uređaja za grejanje toplom vodom i parno grejanje, kao i njihovu zaštitu od zamrzavanja.
3. *Osigranjem nisu obuhvaćene štete:*
  - 3.1. od izlivanja vode iz otvorenih slavina kao i iz kanalizacionih cevi, ako je šteta nastala usled zagušenja cevi u prostorijama osiguranika;
  - 3.2. od loma ili prskanja od mraza na samim vodovodnim i kanalizacionim cevima, uređajima i kotlovima;
  - 3.3. usled dotrajalosti, istrošenosti i korozije;
  - 3.4. od gljivica usled vlage;
  - 3.5. gubitka vode i izgubljene dobiti;
  - 3.6. na poluproizvodima, gotovim proizvodima, robi i materijalu koji nisu uskladišteni po propisima;
  - 3.7. nastale kao posledica povrede dužnosti osiguranika iz stava (2) ovog člana;
  - 3.8. od izlivanja vode iz oluka i cevi za odvod kišnice;
  - 3.9. od sleganja tla kao posledice izlivanja vode iz vodovodnih i kanalizacionih cevi.

OBIM OPASNOSTI KLIZANJA TLA

Član 12.

1. *Klizanjem tla smatraju se* iznenadni pokreti zemljine površine na kosim terenima sa jasnim manifestacijama lomova na površini tla i srozavanja koji pojavom jakih deformacija i širokim pukotinama na građevinskim objektima nastaju u kratkom periodu.
2. *Osigranjem nisu obuhvaćene:*
  - 2.1. štete od geoloških klizanja tla ako je tle na kome se nalazi osigurani građevinski objekat već počelo da klizi u trenutku zaključenja osiguranja;
  - 2.2. štete od klizanja tla prouzrokovano delatnošću čoveka, kao na primer usled usecanja tla i sl.;
  - 2.3. štete od sleganja tla (ulegnuća);
  - 2.4. štete od polaganog geološkog klizanja tla koje se ispoljava u manjim pukotinama na građevinskim objektima;
  - 2.5. štete od živog peska, gorskog udara i zarušavanja u uskopima, podzemnim hodnicima i jamama rudnika.
3. Osigranjem nisu obuhvaćeni troškovi za saniranje tla.

OBIM OPASNOSTI ODRONJAVANJA

Član 13.

1. Odronjavanjem se smatra otkidanje i pad materijala kao geološke pojave.
2. Smatra se da je nastao osigurani slučaj odronjavanja ako je materijal koji se odronio udario na osiguranu stvar i uništio je ili oštetio.
3. Osigranjem nisu obuhvaćeni troškovi za saniranje tla sa koga nastaje odronjavanje.

OBIM OPASNOSTI SNEŽNE LAVINE

Član 14.

1. Snežnom lavinom se smatra masa u pokretu koja se otkida s planinskih strana.

2. Osiguranjem su obuhvaćene i štete prouzrokovane delovanjem vazdušnog pritiska od snežne lavine.

OBIM OPASNOSTI ISCURENJA (LEKAŽE)

Član 15.

1. Iscurenjem (lekažom) smatra se iscurenje tečnosti odnosno gasova iz nepokretnih sudova-cisterni, cevovoda i sl, ako tečnost iscuri zbog iznenadnog prskanja suda ili neočekivanog kvara na ugrađenim uređajima za ispuštanje i utakanje tečnosti.
2. Osiguranjem su pokrivena šteta samo na osiguranoj tečnosti odnosno gasovima, ukoliko nije drugačije ugovoreno.
3. Neće se naknaditi šteta ako osigurana tečnost iscuri zato što su prskanja sudova ili kvar na uređajima nastali usled dotrajalosti, lošeg održavanja posude odnosno uređaja, lošeg zaptivanja ili loše zaptivke.

OBIM OPASNOSTI IZLIVANJA UŽARENE TEČNE RASTOPLJENE MASE

Član 16.

1. Od opasnosti izlivanja užarene tečne rastopljene mase pokrivena je šteta prouzrokovana na osiguranim stvarima usled neočekivanog izlivanja užarene tečne rastopljene mase izvan mesta određenog za ispuštanje i odvođenje i ako je nastao požar. Šteta koja nastane na uređajima za topljenje i odvođenje naknadiće se ako je prouzrokovana dejstvom rastopljene mase spolja.
2. Osiguranjem je pokrivena i šteta na izlivenoj masi.

OBIM OPASNOSTI SAMOZAPALJENJA ZALIHA

Član 17.

Opasnost samozapaljenja zaliha obuhvaćena je osiguranjem ako su zalihe uskladištene i izvršene ostale radnje po zakonskim odnosno tehničkim propisima.

VREDNOST OSIGURANE STVARI

Član 18.

Vrednost osigurane stvari je, ukoliko posebnim sporazumom nije drugačije ugovoreno:

- 1) za građevinske objekte-cena izgradnje novog objekta prema cenama u mestu gde se objekti nalaze, umanjena za iznos procenjenog rabaćenja;
- 2) za zalihe robe, materijala i sirovina-nabavna cena, odnosno tržišna ukoliko je niža od nabavne, uvećana za zavisne troškove;
- 3) za zalihe gotovih proizvoda i nedovršene proizvodnje kod proizvođača-proizvodna cena, odnosno tržišna cena, ukoliko je niža od proizvodne;
- 4) za mašine, uređaje i instalacije, transportna sredstva veze, inventar i predmete domaćinstva-nabavna cena novih stvari umanjena za iznos tehničkog i ekonomskog rabaćenja;
- 5) za šume-troškovi ponašanja, odnosno vrednosti drvene mase što se određuje u svakom pojedinačnom slučaju;
- 6) za stvari od plemenitih metala, neprerađene metale, drago kamenje i biserne ogrlice, retke i skupocene stvari, umetničke predmete, planove, datoteke, kalupe, makete, dokumenta, rukopise, predmete zbirki i poslovne knjige-iznos određen između osiguravača i ugovarača osiguranja;
- 7) za novac, hartije od vrednosti, arhivsku građu, za muzeje i izložbe predmeta-iznos sporazumno određen između osiguravača i ugovarača osiguranja.

MESTO OSIGURANJA

Član 19.

1. Osiguranje važi za vreme dok se osigurane stvari nalaze na mestu označenom u polisi.
2. Osiguranje je u važnosti i onda kada se sve osigurane stvari prenesu sa mesta označenog u polisi na neko mesto u okviru sedišta osiguranika odnosno mesta stanovanja na teritoriji DZ SCG.
3. Sredstva radnih organizacija osigurana su i na mestu obrade, prerade, opravke, kao i kod lica kojima su data na poslugu ili zakup.
4. Ako se ugovorena stvar prema prirodi upotrebe, premešta sa jednog na drugo mesto, to se navodi u polisi. U tom slučaju, ukoliko se ne mogu tačno označiti pojedina mesta, osiguranje je ograničeno na teritoriju DZ SCG.
5. Osiguranje ne važi dok se osigurana stvar nalazi na izložbi ili sajmu, sem ukoliko se to posebno ne ugovori.

UTVRĐIVANJE NAKNADE IZ OSIGURANJA

Član 20.

1. Visina naknade iz osiguranja utvrđuje se:

u slučaju uništenja ili nestanka stvari-prema vrednosti osigurane stvari (član 18.) u vreme nastanka osiguranog slučaja, umanjenog za vrednost ostataka;
u slučaju oštećenja - u visini troškova opravke po cenama materijala i rada u vreme nastanka osiguranog slučaja, umanjenih za iznos procenjenog rabaćenja i vrednosti ostataka, ukoliko nije drugačije ugovoreno.

Troškovi opravke koji su nastali usled toga što su prilikom opravke na oštećenoj stvari učinjene izmene, poboljšanja ili usavršavanja, padaju na teret osiguranika.
2. Za makadamske i šumske puteve priznaje se naknada za štetu na gornjem stroju samo u slučaju kada je na istom mestu oštećen i donji stroj. Za štete na donjem stroju naknadiće se najviše iznos troškova za izvođenje izgrađenog dela stroja po projektu.
3. Ako se stvari osigurane na "prvi rizik" od opasnosti čijim ostvarenjem nastane šteta, naknada će se platiti u visini nastale štete, a najviše do ugovorene sume osiguranja na "prvi rizik". Odredbe o podosiguranju u ovom slučaju neće se primeniti.

NAKNADA TROŠKOVA

Član 21.

1. Osiguravač naknadiće neophodne izdatke za raščišćavanje i rušenje ukoliko se drukčije ne ugovori, najviše do 3% od sume osiguranja, odnosno od stvarne vrednosti oštećene stvari kod osiguranja na novu vrednost oštećene stvari. U ove troškove spadaju neophodni izdaci za rušenje, raščišćavanje i čišćenje mesta na kome je šteta prouzrokovana kao i izdaci za odvoz ogorina, šteta i mulja do najbližeg mesta na kome je dozvoljen istovar.
2. Osiguravač naknadiće troškove, gubitke, kao i druge štete prouzrokovane razumnim pokušajem da se otkloni neposredna opasnost nastupanja osiguranog slučaja, kao i pokušajem da se ograniče štetne posledice pa i ako su ti pokušaji ostali bez uspeha.
3. Osiguravač je dužan da isplati ovu naknadu čak i ako ona zajedno sa naknadom štete od osiguranog slučaja (član 21.) prelazi sumu osiguranja.

4. U slučaju podosiguranja troškovi za raščišćavanje i rušenje naknađuju se u istoj srazmeri kao i naknada iz člana 21.
5. Osiguravač nije u obavezi da naknadi troškove prouzrokovane za otklanjanje uzroka štete, kao i troškove intervencije vatrogasnog društva ili drugih organizacija čija je dužnost da besplatno pružaju pomoć kad nastane osigurani slučaj.

VAŽNOST OPŠTIH USLOVA ZA OSIGURANJE IMOVINE

Član 22.

Ukoliko nisu u suprotnosti sa ovim Uslovima, na osiguranja zaključena po ovim Uslovima primenjuju se i Opšti uslovi za osiguranje imovine.

ZAVRŠNE ODREDBE

Član 23.

Ovi Uslovi stupaju na snagu i primenjuje se počev od dana upisa usklađivanja poslovanja Društva sa Zakonom o osiguranju, u registar nadležnog organa.
Stupanjem na snagu ovih Uslova prestaju da važe i da se primenjuju Uslovi za osiguranje od opasnosti požara i nekih drugih opasnosti, od 27. januara 2003. godine.